

En pilgrimsrejse på vej mod en kirke for retfærdig fred

Af Agnes Abuom, Kirkernes Verdensråd

Oversat og bearbejdet af Sarah Ziethen, Folkekirkens Nødhjælp.

“Religion kan både være en kilde til konflikt og en vej til heling, og det er afgørende, at kirker vælger sidstnævnte vej”. Den kenyanske teolog Agnes Abuom reflekterer over kirkens rolle i arbejdet for retfærdig fred.

Hvordan kan kirker verden over være en del af arbejdet for retfærdig fred – ikke blot som et teoretisk begreb, men også både praktisk og åndeligt? Hvilke sociale forandringer, fornyelse af relationer og globalt samarbejde kræver det arbejde?

Begrebet "retfærdig fred" blev introduceret i 1971 og har siden udviklet sig gennem kirkelige initiativer, særligt i USA og i regi af Kirkernes Verdensråd (WCC). I 1985 erklærede United Church of Christ sig som den første "Just Peace"-kirke, og WCC har siden spillet en central rolle i at fremme fred gennem ikke-vold, retfærdighed og internationalt samarbejde.

Hvordan kirker konkret har arbejdet for fred, kan ses i konkrete tilfælde: I Sydsudan har kirker været involveret i fredsforhandlinger siden 1950'erne og har ydet både humanitær hjælp, mægling og traumehjælp under borgerkrige. De blev anerkendt som neutrale og troværdige aktører i fredsprocessen. Og i Colombia har især den katolske kirke spillet en vigtig rolle i fredsprocessen med FARC. Her har kirkerne støttet dialog, forsoning og overvågning af fredsaftaler, og økumeniske netværk har hjulpet ofre for vold og fremmet kvinders rolle i fredsarbejdet.

Kirkens medvirken til fredsskabelse er afgørende, især i konfliktzoner. Lokale kirker fungerer som brobyggere og skaber sikre rum for dialog og strategiudvikling.

Agnes Abuom fremhæver konkrete måder, kirken kan støtte op om arbejdet med fred på:

1. **Støtte ikke-voldelig direkte handling** – bl.a. ved at fremme fredelige protester og civil modstand.
2. **Tage uafhængige initiativer for at reducere trusler** – handle proaktivt for at mindske spændinger.
3. **Bruge samarbejdende konfliktløsning** – fremme dialog og gensidig forståelse.
4. **Anerkende ansvar for konflikt og uretfærdighed og søge tilgivelse** – arbejde med skyld, forsoning og heling.
5. **Fremme demokrati, menneskerettigheder og gensidig afhængighed** – styrke retfærdige samfundsstrukturer.

6. **Fremme retfærdig og bæredygtig økonomisk udvikling** – bekæmpe fattigdom og ulighed.
7. **Arbejde med fremspirende samarbejdende kræfter i det internationale system** – støtte globale alliancer for fred.
8. **Styrke FN og internationale bestræbelser på samarbejde og menneskerettigheder** – engagere sig i multilaterale institutioner.
9. **Begrænse offensive våben og våbenhandel** – reducere militarisering.
10. **Støtte græsrodsbevægelser og frivillige fredsinitiativer** – engagere civilsamfundet i fredsarbejdet.

Disse tilgange er ikke universelle løsninger, men de tilbyder en bred ramme for, hvordan kirker og samfund kan arbejde for fred i forskellige kontekster.

Teologien spiller også en vigtig rolle i fredsarbejdet. Teologisk sprog og symbolik kan fremme forsoning og retfærdighed, og kirker opfordres til at tage afstand fra ekstremisme og i stedet fremme en tro, der bygger på fred. **Religion kan både være en kilde til konflikt og en vej til heling, og det er afgørende, at kirker vælger sidstnævnte vej.**

Fremtiden for retfærdig fred kræver global solidaritet, lokal handling og åndelig forankring. Fred er ikke en begivenhed, men en proces. Kirker må arbejde med deres egne sårede historier og fremme heling. Pilgrimsfærden mod retfærdig fred er en rejse, der kræver mod, samarbejde og tro på, at en bedre verden er mulig.

Spørgsmål til refleksion:

Hvordan forstår du begrebet "retfærdig fred" i din egen teologiske praksis, og hvordan adskiller det sig fra mere traditionelle forståelser af fred eller retfærdighed?

Hvilken rolle mener du, kirken bør spille i samfund, hvor der er dybe konflikter eller uretfærdighed – som mægler, aktivist, åndelig vejleder eller noget andet?

Hvordan arbejder du med heling af sårede minder og traumer i din menighed, og hvordan ser du dette som en del af en større pilgrimsrejse mod retfærdig fred?